

Szkice koncepcyjne „miasteczek - góra” jako struktur mieszkaniowych

Conceptual sketches of “hill - towns” as dwelling structures

Inspiracją do wykonania zamieszczonych poniżej szkiców koncepcyjnych były prace Profesora Zbigniewa Wzorka, który 60 lat temu kreślił ideę architektoniczną „polskich miasteczek”. Przemyślenia Profesora okazują dziś swoją przydatność w odniesieniu do silnie, lecz chaotycznie urbanizowanych obszarów wiejskich Polski Południowej. Znaczna część mieszkańców tych obszarów nie zajmuje się już rolnictwem, lecz ich osadnictwo nadal charakteryzuje bardzo niska intensywność zabudowy. Nieracjonalne, rozrzucone zajmowanie terenu pod mało intensywną zabudową zagraża walorom krajobrazowym oraz produkcyjno – rolnym obszarów wiejskich.

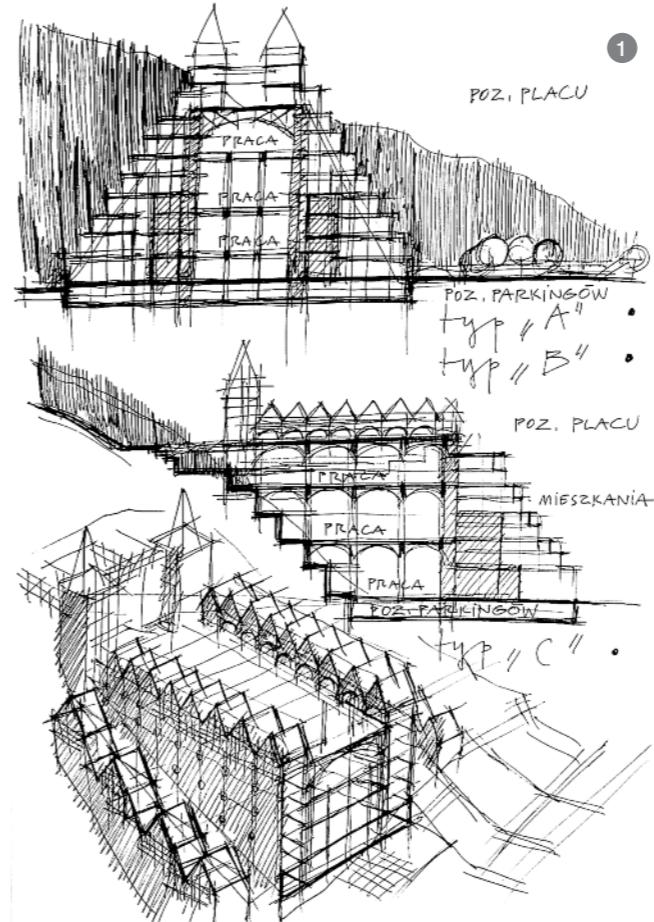
Przedstawione szkice pokazują próbę koncentracji zabudowy nierolniczej w zespołach mieszkaniowych ukształtowanych w formie „miasteczek – góra”. W każdym miasteczku może zamieszkać ok. 1000 – 2000 mieszkańców, co stanowi ekwiwalent 200 – 500 domków jednorodzinnych. „Miasteczka – góra” są szkieletowymi strukturami żelbetowymi i stalowymi, sytuowanymi jako obiekt wolnostojący lub w nawiązaniu do naturalnego stoku górskiego. Zewnętrzna, najlepiej doświetloną warstwę struktury zajmują pomieszczenia mieszkalne. Wewnątrz „miasta – góry” znajdują się pomieszczenia do wynajęcia dla nieuciążliwych zakładów produkcyjnych, biur, hurtowni i magazynów, handlu i usług, a w kondygnacjach najniższych – parkingów. Na szczycie „miasta – góry” usytuowano rynek, którego poszerzeniem jest wieloużytkowa hala sportowo – imprezowa, pomieszczenia biblioteki, klubu, przedszkola, itp. Wszystkie pomieszczenia mieszkalne, usługowe, produkcyjne oraz parkingowe dostępne są windami i wewnętrznymi klatkami schodowymi, zaś mieszkania i rynek – dodatkowo zewnętrznymi uliczkami spacerowymi.

„Miasto – góra” posiada wyraźnie określona granicę wyznaczoną przez pierścień terenów parkowo – sportowych. Na zewnątrz owego pierścienia rozciągają się tereny rolno – leśne, na których pozostawiono niezbędną ilość rozproszonych gospodarstw rolnych oraz objęte ochroną konserwatorską zespoły zabudowy wiejskiej. Obszary rolno – leśne uzyskują dzięki temu charakter pięknie zagospodarowanego ogrodu. Mieszkańcy „miast – gór” mogą z wysokości podziwiać tę kompozycję ogrodową lub przemierzać ogrody zadrzewionymi alejami.

A depiction of the “small Polish town” in Professor Zbigniew Wzorek’s architectural drawings gave me an inspiration for elaborating some sketches of “hill - towns” for the Southern Poland. Professor’s architectural and planning reflections expressed by the mentioned drawings are very useful even today when housing in rural areas still has a low-density character although the majority of farmers have definitely dropped their profession. Wasteful exploitation of land for low - density housing devastates the landscape as well the agricultural values.

My sketches of “hill - towns” presented below attempt to answer the question of a high - density dwelling system for the non-agricultural population of village areas. The “hill - towns” are planned for about 1,000 - 2,000 inhabitants. They are constructed as concrete and steel frame - work structures. The dwellings are situated as an outer “layer” of the structure while an interior space could be rented for such purposes as: offices, not bothersome production enterprises, warehouses, trade and service enterprises and parking on the bottom floors of the building. There is the main plaza at the top of the “hill - town” with its annex formed as a multipurpose hall. The lifts and stair cases inside the structures as well the pedestrian paths on the outer surface of the artificial hill are all provided.

The “hill - town” is surrounded by a green belt composed of sports and leisure facilities. There are some agricultural lands and forests outside the green belt. A number of farms essential for maintaining the livestock, fields and orchards remain in the area as well as some relics of the villages under the restorer’s protection. The inhabitants of the “hill - town” are able to see and admire the well composed landscape from the heights.

Treść rysunków pt. Szkice koncepcyjne „miasteczek - góra”: Rys. 1 - schematyczne przekroje przez „miasto góra” jako strukturę: wolnostojącą (typ „A”) i opartą o stok (typ „B”) oraz aksonometria z przekrojem (typ „C”), Rys. 2 - fragment struktury typu „A”, Rys. 3 - wariant zabudowy w strukturze typu „A”, Rys. 4 - szczegół zabudowy w strukturze typu „A”, Rys. 5, 6, 7, 8, - warianty zabudowy w strukturach typu „B”, Rys. 9 - miasto-góra typ „A”, Rys. 10 - miasto-góra typ „B”, Rys. 11,12 - warianty struktury typu „C”. Drawings entitled Conceptual sketches of “mountain-towns”: fig. 1 schematic sections across a “mountain-town” as a free-standing (type “A”) and slope-based (type “B”) structure and axonometry with a section (type “C”). Fig. 2 – fragment of a structure of type “A”. Fig. 3 – version of development in the structure of type “A”. Fig. 5, 6, 7, 8 – versions of development in the structure of type “B”. Fig. 9 – mountain-town of type “A”. Fig. 10 – mountain-town of type “B”. Fig. 11, 12 – versions of the structure of type “C”. (Autor/Author: M. Kowicki).

